

A close-up, high-resolution photograph of a lion's face, focusing on its right eye. The eye is a deep, warm brown color with a black pupil and a visible reflection. The surrounding fur is a mix of brown, tan, and black, with a coarse, textured appearance. The background is blurred, showing more of the lion's face and fur.

Η αγέλη των δειλών

Νίκος Σουβατζής

Η αγέλη των δειλών

Νίκος Σουβατζής

ΚΑΠΟΤΕ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ζούσαν σε αρμονία με τη φύση. Κάποτε οι άνθρωποι επικοινωνούσαν χωρίς να χρειάζονται ηλεκτρονικές συσκευές. Κάποτε μπορούσες να πεις καλημέρα σε άγνωστους ανθρώπους χωρίς να σε παρεξηγήσουν. Κάποτε υπήρχε ένα βουνό. Στην πλαγιά του βουνού υπήρχε ένα δάσος. Κάπου εδώ ξεκινάει η ιστορία μας. Σε ένα πανέμορφο καταπράσινο δάσος με πανύψηλα έλατα. Σε ένα δάσος με μεγάλη ιστορία που στη σκιά των δέντρων του έχουν ξεκουραστεί χιλιάδες άνθρωποι, που έχει χαρίσει οξυγόνο σε πολλές γενιές, που τα ξύλα απ' τα δέντρα του έχουν ζεστάνει χιλιάδες ανθρώπους.

Σε αυτό το δάσος λοιπόν που την ομορφιά του είχε υμνήσει πλήθος ποιητών, μαζί με χιλιάδες άλλα ζώα και φυτά ζούσε και ένας λύκος με την οικογένειά του, μια λύκαινα και ένα λυκόπουλο. Παλιότερα ζούσαν μαζί με μια μεγάλη αγέλη. Όμως ο φόβος και οι προκαταλήψεις των ανθρώπων για τους λύκους είχαν εξαφανίσει πολλούς συντρόφους τους. Γιατί αν και οι

λύκοι δεν επιτίθενται ποτέ σε ανθρώπους, αυτοί διαδίδοντας ψέματα για λύκους που κατασπαράζουν ανθρώπους είχαν στρέψει τους κυνηγούς εναντίον τους. Στα μάτια των κυνηγών αυτά τα όμορφα και ειρηνικά ζώα δεν ήταν τίποτα άλλο παρά αιμοδιψή τέρατα που έπρεπε οπωσδήποτε να εξοντωθούν. Στους λύκους έβλεπαν τον προαιώνιο εχθρό της ανθρωπότητας που απειλούσε την ύπαρξή της. Έτσι, οι λύκοι έπεφταν νεκροί απ' τις σφαίρες των κυνηγών και οι άνθρωποι βάφτιζαν το έγκλημα κοινωνικό έργο και γενναιότητα.

Με τα χρόνια απέμειναν ελάχιστοι λύκοι στο δάσος κι ακόμα κι αυτοί που κατάφεραν να επιβιώσουν κινδύνευαν καθημερινά. Η αγέλη του λύκου της ιστορίας μας είχε την ίδια τύχη. Άλλοι απ' τους λύκους σκοτώθηκαν, άλλοι πληγώθηκαν βαριά και έμειναν να αργοπεθαίνουν αβοήθητοι και όσοι επέζησαν αποφάσισαν να φύγουν μακριά, σε περιοχές του δάσους απρόσιτες για τους περισσότερους ανθρώπους. Ο λύκος μας μαζί με την οικογένειά του αποτραβήχτηκε σε μια ήσυχη γωνιά του δάσους και ζούσε εκεί ευτυχισμένος. Ζούσε ευτυχισμένος γιατί η ευτυχία για κάποια πλάσματα συνίσταται σε πολύ απλά πράγματα. Ζούσε σε ένα όμορφο δάσος που του εξασφάλιζε την τροφή, χαιρόταν τον ήλιο, ανέπνεε καθαρό αέρα και το κυριότερο ήταν ότι υπήρχαν δυο πλάσματα που τον αγαπούσαν και τα αγαπούσε. Όμως η ευτυχία, ακόμα και στις ψεύτικες ιστορίες, πολλές φορές δεν κρατάει για πάντα.

Το τέλος της ευτυχίας του λύκου ξεκίνησε όταν το δάσος στο οποίο ζούσε μπήκε στο στόχαστρο των ανθρώπων. Ξεσπούσαν καταστροφικές πυρκαγιές που πίσω τους άφηναν στρέμματα ολόκληρα από αποκαΐδια και εκατοντάδες νεκρά ζώα. Πάνω στα αποκαΐδια ξεφύτρωναν πολυτελείς βίλες και ξενοδοχεία. Απ' την άλλη η μαγία των κυνηγών εναντίον των ζώων γινόταν όλο και μεγαλύτερη. Ελάφια, ζαρκάδια και σπάνια πουλιά εξολοθρεύονταν συστηματικά χωρίς κανείς να τα προστατεύει. Στην πραγματικότητα βρισκόταν σε εξέλιξη μια γενοκτονία που απειλούσε με εξαφάνιση όλα τα ζώα του δάσους. Ο λύκος συνέχισε να ζει στην ήσυχη γωνιά του ελπίζοντας το κακό να μην φτάσει μέχρι εκεί. Όμως το κακό δεν είχε σταματημό, τα πράγματα γίνονταν πολύ χειρότερα μέρα με την ημέρα. Για κακή τύχη του λύκου και όλων των άλλων ζώων κάτω απ' το δάσος, στα έγκατα της γης, υπήρχε χρυσός. Η αξία του ήταν πολύ μεγάλη και ήταν πολλοί αυτοί που ήθελαν να τον εκμεταλλευτούν. Και για να τον εκμεταλλευτούν με τρόπο συμφέροντα για αυτούς έπρεπε να καταστρέψουν ολοκληρωτικά το δάσος. Μετά από επίμονες προσπάθειες, αφού ξόδεψαν πολλά χρήματα δεξιά και αριστερά, αφού κατέστειλαν με βία κάθε αντίθετη άποψη, κάποιοι απ' αυτούς που ήθελαν να εκμεταλλευτούν τον χρυσό κατάφεραν να αποκτήσουν την πολυπόθητη άδεια για να ξεκινήσουν οι εργασίες εξόρυξής του.

Ο λύκος χωρίς να το καταλάβει βρέθηκε να πρωταγωνιστεί σε ένα τραγικό παιχνίδι της μοίρας. Είδε μπροστά στα μάτια του να καταστρέφεται ένα δάσος που έδωσε για πάμπολλα χρόνια ζωή σε ανθρώπους και ζώα. Αλλά σαν να μην έφτανε αυτό, είχε το τραγικό προνόμιο να είναι ο τελευταίος λύκος του δάσους. Γιατί πολύ σύντομα έμεινε μόνος. Το μίσος των ανθρώπων πήρε από κοντά του ό,τι αγαπούσε. Μια μέρα γυρνώντας στη φωλιά του άκουσε δυο πυροβολισμούς. Λίγο αργότερα αντίκρισε το παιδί του νεκρό. Την ίδια τύχη είχε και η σύντροφός του. Το κακό πια ήταν εκεί. Δυο σφαίρες τον είχαν αφήσει μισό. Είχαν καταστρέψει την ευτυχία του και είχαν μετατρέψει τη ζωή του σε μια ατέλειωτη έρημο...

Λίγο πριν ξεκινήσουν οι εργασίες για την εξόρυξη του χρυσού που βρισκόταν κάτω απ' το μέρος που κάποτε ήταν δάσος, οι άνθρωποι αιχμαλώτισαν τον λύκο, για το καλό του, όπως είπαν. Τον έκλεισαν σε ένα κλουβί και τον μετέφεραν σε έναν περιφραγμένο χώρο, στον ζωολογικό κήπο μιας μεγάλης πόλης που βρισκόταν εκεί κοντά. Σ' αυτή την πόλη ζούσαν εκατομμύρια άνθρωποι. Οι περισσότεροι απ' αυτούς είχαν έρθει από αλλού για να βρουν δουλειά στα εργοστάσια και τις εταιρείες που υπήρχαν εκεί. Ο πληθυσμός της πόλης όλο και μεγάλωνε. Και όσο μεγάλωνε ο πληθυσμός της, τόσο μεγάλωνε και η πόλη. Τα χωράφια που υπήρχαν γύρω απ' αυτή έγιναν κι αυτά μέρος της και τα σπαρτά έγιναν πολυκατοικίες. Όταν η πόλη δεν

μπορούσε πια να επεκταθεί σε μήκος και σε πλάτος άρχισε να επεκτείνεται σε ύψος. Χτίζονταν όλο και ψηλότερες πολυκατοικίες για να στεγάσουν τους ανθρώπους που έρχονταν ασταμάτητα εκεί για να βρουν την τύχη τους. Οι ρυθμοί της ζωής στην πόλη ήταν πολύ γρήγοροι. Δεν υπήρχε χρόνος για χάσιμο. Όλοι έπρεπε να βρίσκονται στη δουλειά τους μια συγκεκριμένη ώρα. Και η παραμικρή καθυστέρηση ήταν ασυγχώρητη.

Και καθώς οι δρόμοι της πόλης ήταν γεμάτοι από αυτοκίνητα, για να διανύσει κάποιος έστω και μια μικρή απόσταση χρειαζόταν πολύ χρόνο. Ήταν κι αυτό ένα απ' τα παράδοξα της ζωής στην πόλη. Χρησιμοποιούσαν αυτοκίνητα για να μετακινούνται πιο γρήγορα αλλά στην πραγματικότητα κινούνταν πιο αργά. Χρησιμοποιούσαν την τεχνολογία για να επικοινωνούν με όλο τον κόσμο χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς αλλά στην πραγματικότητα κλείνονταν όλο και περισσότερο στον εαυτό τους. Όσο περισσότεροι άνθρωποι ζούσαν στην πόλη τόσο πιο μόνοι αισθάνονταν. Όσο κοντά ήταν τα σπίτια τους τόσο μακριά ήταν οι άνθρωποι. Η ζωή στην πόλη μπορεί να είχε έντονους ρυθμούς αλλά ήταν πολύ απλή. Οι άνθρωποι έφευγαν το πρωί απ' τα σπίτια τους, πήγαιναν στη δουλειά τους και το βράδυ επέστρεφαν πάλι στα σπίτια τους. Η ίδια διαδικασία επαναλαμβανόταν κάθε μέρα. Τα βράδια μετά τη δουλειά και τις μέρες που δεν δούλευαν μπορεί να έβγαιναν για έναν περίπατο, να πήγαιναν στον κινηματογράφο, σε κάποιο εστιατόριο για να φάνε. Αλλά κι

αυτό ήταν τόσο προβλέψιμο που έκανε όλα τα βράδια και όλες τις αργίες να μοιάζουν αφόρητα μεταξύ τους. Οι άνθρωποι λειτουργούσαν σαν γρανάξια μιας μηχανής. Το να σταματήσουν πηγαίνοντας στη δουλειά τους για να μιλήσουν με κάποιον γείτονα, να διαβάσουν τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων, να θαυμάσουν ένα λουλούδι, να ακούσουν έναν πλανόδιο μουσικό, το θεωρούσαν ανούσιο και άσκοπο χάσιμο χρόνου, κι όπως είπαμε χρόνος για χάσιμο σ' αυτή την πόλη δεν υπήρχε. Δεν ήταν όμως μόνο αυτό. Αισθάνονταν ότι κάτι τέτοιο θα τους έκανε να παρεκκλίνουν απ' το πρόγραμμά τους. Γιατί οτιδήποτε έκαναν ήταν μέρος ενός προγράμματος. Κοιμούνταν, έτρωγαν, επικοινωνούσαν, ενημερώνονταν πάντα βάσει προγράμματος.

Η δουλειά σ' αυτή την πόλη ήταν πολύ απαιτητική. Οι εργοδότες ζητούσαν απ' τους εργαζόμενους να είναι όλο και πιο παραγωγικοί, όλο και πιο ανταγωνιστικοί. Όποιος δεν μπορούσε να ακολουθήσει τους ρυθμούς και παρέμενε στάσιμος, όποιος δεν μπορούσε να ανταπεξέλθει στον ανταγωνισμό δεν είχε θέση στη δουλειά. Απολυόταν και στη θέση του προσλαμβάναν κάποιον άλλο. Καθώς η δουλειά καταλάμβανε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής των κατοίκων της πόλης, είχαν γίνει ανταγωνιστικοί και στη ζωή τους. Φίλοι, όσο φίλοι δηλαδή μπορούσαν να είναι κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, γείτονες, συγγενείς έβλεπαν ο ένας τον άλλο σαν αντίπαλο που πρέπει να ξεπεράσουν. Και για να είναι αρκετά ανταγωνιστικοί σαν εργαζόμενοι εκπαι-

δεύονταν σ' αυτό από μικρή ηλικία. Τα παιδιά στο σχολείο έπρεπε να μαθαίνουν όλο και περισσότερα, άσχετα αν τα ξεχνούσαν πολύ σύντομα, έπρεπε να παίρνουν όλο και μεγαλύτερους βαθμούς, να οργανώνουν όλο και πιο αποτελεσματικά τον χρόνο τους. Δεν επιτρέπονταν τα παιχνίδια εκτός κι αν ενίσχυαν τον ανταγωνισμό, δεν επιτρέπονταν οι φιλίες μεταξύ των παιδιών γιατί κάτι τέτοιο έβλαπτε τον ανταγωνισμό, δεν επιτρεπόταν η οικειότητα των εκπαιδευτικών με τα παιδιά γιατί έτσι δεν θα ήταν όσο αυστηροί έπρεπε. Αυτός ο ανταγωνισμός που υπήρχε μεταξύ των ανθρώπων της πόλης τούς έκανε πολύ καχύποπτους. Δεν εμπιστεύονταν κανέναν, δεν μιλούσαν ποτέ σε αγνώστους, δεν άνοιγαν την πόρτα τους σε κανέναν. Και έτσι η μοναξιά τους μεγάλωνε περισσότερο.

Έτσι λοιπόν ζούσαν οι άνθρωποι στην πόλη. Μακριά ο ένας απ' τον άλλο και μακριά απ' τη φύση. Στην πόλη υπήρχαν ελάχιστα δέντρα. Σε μια πόλη με τόσο μπετό, τόση ασφαλτο και τόσα αυτοκίνητα είναι δύσκολο να βρεθεί χώρος για δέντρα. Αλλά δεν έλειπαν μόνο τα δέντρα. Έλειπε το χαμόγελο, η ανθρωπιά, έλειπαν τα όνειρα. Οι άνθρωποι κοιτούσαν μόνο μπροστά. Δεν τους ενδιέφερε τι αφήνουν πίσω τους, τι υπάρχει δίπλα τους, μόνο να προχωρούν μπροστά. Να γίνονται πιο παραγωγικοί, πιο ανταγωνιστικοί. Δεν κοιτούσαν λοιπόν ούτε πίσω τους, ούτε δίπλα τους. Αλλά δεν κοιτούσαν ούτε προς τον ουρανό. Αλλά κι αν ποτέ ξέφευγε το βλέμμα τους προς τα κει σίγουρα δεν θα τους έκανε καμία εντύπωση που είχε αλλάξει

χρώμα και από γαλάζιος είχε γίνει γκριζος. Έτσι κι αλλιώς είχαν ξεχάσει τι χρώμα έχει ο ουρανός, τι χρώμα έχει η θάλασσα, το χρώμα, τι χρώμα έχουν τα λουλούδια. Όπως είχαν ξεχάσει για ποιο λόγο είχαν έρθει στην πόλη. Τα όνειρα για μια καλύτερη ζωή είχαν ξεχαστεί σε μια βαλίτσα σε κάποιο ντουλάπι του διαμερίσματός τους.

Σ' αυτή την πόλη λοιπόν έμελλε να ζήσει ο λύκος την υπόλοιπη ζωή του. Ο ερχομός του στον ζωολογικό κήπο ήταν ένα μεγάλο γεγονός και γιορτάστηκε με τη μεγαλοπρέπεια που του άξιζε. Γιατί ενώ υπήρχαν πολλά ζώα εκεί μερικά απ' τα οποία τα είχαν φέρει από μακρινές χώρες, ήταν η πρώτη φορά που ερχόταν ένας λύκος και μάλιστα τόσο όμορφος. Έγινε μια μεγάλη δεξίωση όπου ήταν καλεσμένοι όλοι οι κάτοικοι της πόλης. Παρόντες εκτός απ' τους εκπροσώπους των αρχών της πόλης, ήταν εκπρόσωποι του επιστημονικού και επιχειρηματικού κόσμου. Ο δήμαρχος μίλησε για την ευαισθησία που είχαν οι αρχές της πόλης για τη φύση και το περιβάλλον. Οι επιστήμονες μίλησαν για τις ιδανικές συνθήκες που παρείχε ο ζωολογικός κήπος στα άγρια ζώα. Οι επιχειρηματίες μίλησαν για την αγάπη τους για την άγρια φύση και κάποιοι απ' αυτούς ανακοίνωσαν κάποιες δωρεές για τον ζωολογικό κήπο. Ήταν αυτοί που είχαν πάρει την άδεια για την εξόρυξη του χρυσού στο δάσος. Στη συνέχεια οι προσκεκλημένοι έκαναν ερωτήσεις στους ομιλητές, είχαν φροντίσει βέβαια οι αρχές της πόλης να αποφύγουν τις ερωτήσεις

που θα μπορούσαν να προκαλέσουν πρόβλημα και η βραδιά συνεχίστηκε με μουσική.

Απ' την επόμενη κιόλας μέρα ο λύκος έγινε πόλος έλξης για χιλιάδες επισκέπτες. Καθημερινά ο ζωολογικός κήπος γέμιζε από κατοίκους της πόλης που έρχονταν να θαυμάσουν την ομορφιά του. Στέκονταν με τις ώρες έξω απ' τον περιφραγμένο χώρο που ζούσε και τον παρατηρούσαν. Μιλούσαν για αυτόν με θαυμασμό και προέτρεπαν τους γνωστούς τους να έρθουν κι αυτοί να τον δουν. Σχολεία πραγματοποιούσαν εκπαιδευτικές εκδρομές, φωτογράφοι έρχονταν να τον φωτογραφίσουν, δημοσιογράφοι και τηλεοπτικά συνεργεία έρχονταν για ανταποκρίσεις. Πολύ γρήγορα η φήμη του εξαπλώθηκε και έρχονταν επισκέπτες από άλλες πόλεις και ακόμα κι από άλλες χώρες. Ο λύκος πηγαίνονταν στον περιφραγμένο χώρο του χωρίς να δίνει σημασία σε όλα αυτά. Όταν ερχόταν το σούρουπο και έκλειναν οι πόρτες του ζωολογικού κήπου ξεσπούσε σε ένα ουρλιαχτό που κρατούσε μέχρι τις πρώτες πρωινές ώρες.

Το ουρλιαχτό ήταν τόσο δυνατό που ακουγόταν σε όλη την πόλη. Οι άνθρωποι τις πρώτες νύχτες ξαφνιάστηκαν. Ποτέ δεν περίμεναν να ακούσουν ουρλιαχτό λύκου στην πόλη τους αν και πολλοί απ' αυτούς τον είχαν δει στον ζωολογικό κήπο. Πολύ σύντομα το ξάφνιασμα διαδέχτηκε η ανησυχία και μετά ο φόβος. Στα αυτιά τους το ουρλιαχτό του λύκου ακουγόταν σαν

απειλή. Γιατί εφόσον ήταν κάτι ξένο προς αυτούς αποκλείεται να ήταν κάτι καλό. Έτσι, κλείνονταν από νωρίς στα σπίτια τους. Και όσο πιο νωρίς κλείνονταν στα σπίτια τους, τόσο πιο πολύ κλείνονταν στον εαυτό τους. Ο φόβος που επικρατούσε τις νύχτες στην πόλη άρχισε να γεννάει παράλογες ιστορίες. Κυκλοφορούσαν φήμες ότι ο λύκος δραπέτευσε και επιτέθηκε σε ανθρώπους, ότι διψάει για αίμα, ότι σκοτώνει παιδιά. Ορισμένοι μάλιστα ορκίζονταν ότι τον είδαν με τα μάτια τους να κατασπαράζει ανυπεράσπιστους ανθρώπους.

Αυτές οι φήμες κάθε πρωί διαψεύδονταν αφού ο λύκος βρισκόταν στον ζωολογικό κήπο, αλλά κάθε βράδυ ξαναζωντάνευαν και γίνονταν ακόμα πιο τερατώδεις. Με τον καιρό άρχισαν να κατηγορούν τον λύκο για όλα τα προβλήματα της πόλης. Αν ξεσπούσε μια επιδημία γρίπης θεωρούσαν υπεύθυνο τον λύκο, χωρίς να χρειάζονται αποδείξεις. Αν οι δρόμοι της πόλης γέμιζαν με σκουπίδια, πάλι θεωρούσαν υπεύθυνο τον λύκο. Αν έκλεινε ένα εργοστάσιο και εκατοντάδες άνθρωποι έχαναν τη δουλειά τους, τότε και πάλι ο ένοχος για αυτούς ήταν ο λύκος. Ακόμα και όταν το καλοκαίρι έκανε την εμφάνισή του ένα κύμα καύσωνα ή τον χειμώνα έπεφταν καταρρακτώδεις βροχές και η πόλη πλημμύριζε, πάλι στον λύκο έριχναν το φταίξιμο. Δεν είχε για αυτούς σημασία που όλα αυτά ήταν εντελώς παράλογα. Τους έφτανε που είχαν βρει κάποιον να κατηγορήσουν για τα προβλήματά τους. Το ότι για τις

πλημμύρες, για παράδειγμα, η αιτία ήταν η καταστροφή του δάσους ούτε που τους περνούσε απ' το μυαλό. Ήταν κάτι που απαιτούσε πολλή σκέψη και δεν είχαν συνηθίσει να σκέφτονται.

Έτσι, ο λύκος είχε γίνει ο υπ' αριθμόν ένα εχθρός για πολλούς απ' τους κατοίκους της πόλης. Ο φόβος τους είχε μετατραπεί σε μίσος. Ένα μίσος τυφλό και παράλογο. Αυτό το μίσος δεν άργησε να εκδηλωθεί. Έγραφαν στον τοίχο του ζωολογικού κήπου συνθήματα εναντίον του λύκου. Πετούσαν στον περίβολό του σκουπίδια για να δείξουν την αποδοκιμασία τους. Έφτασαν στο σημείο να προσπαθήσουν να τον σκοτώσουν πετώντας αναμμένα στουπιά κοντά στον χώρο που ζούσε αλλά η φωτιά έσβησε πριν πάρει διαστάσεις. Οι άνθρωποι αυτοί όταν μιλούσαν για τον λύκο έπαιρναν μια έκφραση αηδίας και τα μάτια τους κοκκίνιζαν. Όταν κάποιος προσπαθούσε να υπερασπιστεί τον λύκο χρησιμοποιώντας απλώς την κοινή λογική τον διέκοπταν οργισμένοι λέγοντας: “Αν τον θες να τον πάρεις στο σπίτι σου”.

Ενώ γίνονταν όλα αυτά ο ζωολογικός κήπος εξακολουθούσε να γεμίζει καθημερινά από επισκέπτες που έρχονταν να θαυμάσουν τον λύκο. Είτε γιατί κάποιοι άνθρωποι παρέμεναν ανεπηρέαστοι απ' τον φόβο και το μίσος, είτε γιατί κάποιοι ενώ το βράδυ όταν άκουγαν το ουρλιαχτό του λύκου κυριεύονταν από φόβο και ήταν έτοιμοι να πιστέψουν το πιο ξεδιάντροπο ψέμα, όταν με το φως της μέρας τον έβλεπαν πίσω απ'

τα κάγκελα αισθάνονταν ασφαλείς. Άλλωστε ο λύκος δεν είχε εκδηλώσει ποτέ επιθετική συμπεριφορά και δεν χρειαζόταν πολύ μυαλό για να καταλάβει κανείς ότι κάθε άλλο παρά επικίνδυνος ήταν. Οι επισκέψεις λοιπόν στον ζωολογικό κήπο συνεχίζονταν με αμείωτο ρυθμό και μάλιστα ο λύκος είχε τραβήξει την προσοχή πολιτικών και θρησκευτικών ηγετών που ήρθαν να τον δουν από κοντά και μίλησαν για την ανάγκη να ζήσουν όλα τα πλάσματα της φύσης αρμονικά. Οι χιλιάδες επισκέπτες που συνέρρεαν καθημερινά στον ζωολογικό κήπο έφερναν στην πόλη πολύ σημαντικά έσοδα. Δεν ήταν μόνο τα χιλιάδες εισιτήρια του ζωολογικού κήπου που γέμιζαν με χρήματα τα δημόσια ταμεία. Πολύ μεγάλο οικονομικό όφελος είχαν τα ξενοδοχεία στα οποία έμεναν οι επισκέπτες που έρχονταν από μακριά, τα εστιατόρια στα οποία έτρωγαν, τα καταστήματα που πουλούσαν αναμνηστικά και τουριστικά είδη. Έτσι, δημιουργήθηκαν πολλές θέσεις εργασίας, επιχειρήσεις που ήταν λίγο πριν τη χρεωκοπία γνώριζαν άνθηση, ενώ ένα μέρος απ' τα έσοδα οι αρχές της πόλης τα διέθεσαν για δημόσια έργα που έκαναν καλύτερη τη ζωή των κατοίκων της.

Αν και ήταν φανερό το πόσο είχε ωφεληθεί η πόλη απ' τον λύκο, το μίσος που υπήρχε εναντίον του παρέμενε αμείωτο. Μπορούσε κανείς να ακούσει ανθρώπους να μιλάνε για τον εισβολέα που είχε καταλάβει την πόλη τους, για τον ανεπιθύμητο επισκέπτη που είχε έρθει απρόσκλητος, για το αιμοσταγές τέρας που απειλούσε τη ζωή τους, για το βρωμερό πλάσμα που

μόλυνε την καθαρή πόλη τους, για τον ξένο που απειλούσε τις αξίες της κοινωνίας τους, τα ιερά και τα όσια της φυλής τους. Οργίζονταν με τις αρχές της πόλης που του παρείχαν στέγη και τροφή αντί να τον αφήσουν να πεθάνει. Ήταν πλέον σίγουροι ότι ήταν υποχείρια σκοτεινών κέντρων που ήθελαν να αφανίσουν τους ανθρώπους και να παραδώσουν την πόλη στον λύκο. Έλεγαν με αγανάκτηση ότι οι αρχές της πόλης ξόδευαν τόσα χρήματα για να παρέχουν όλες τις ανέσεις σε ένα ζώο ενώ υπήρχαν φτωχοί άνθρωποι που πεινούσαν. Η αλήθεια είναι ότι για τους ανθρώπους που πεινούσαν δεν έδιναν δεκάρα αλλά προκειμένου να κατηγορήσουν τον λύκο προσποιούνταν ότι νοιάζονταν. Αντιπαθούσαν τους ανθρώπους που έδειχναν συμπάθεια στον λύκο. Θεωρούσαν ότι ήταν μισάνθρωποι που δίχως άλλο εξυπηρετούσαν ύποπτα συμφέροντα.

Πάντα είχαν αλλεργία σε λέξεις και έννοιες όπως: ελευθερία, ανθρωπιά, αλληλεγγύη, αξιοπρέπεια, σεβασμός στη διαφορετικότητα. Πίστευαν πως όσοι μιλούσαν για αυτά τα πράγματα ήταν άνθρωποι χωρίς προβλήματα που είχαν πολύ ελεύθερο χρόνο για θεωρητικές αναζητήσεις. Για αυτούς τα πράγματα ήταν πολύ απλά και συνοψίζονταν στις φράσεις: το σπίτι μου, η δουλειά μου, το συμφέρον μου. Οτιδήποτε άλλο τους μπέρδευε και το έβλεπαν με καχυποψία, άλλωστε η καχυποψία ήταν ένα απ' τα κύρια χαρακτηριστικά των ανθρώπων της πόλης. Και ενώ λοιπόν πάντα ενοχλούνταν όταν άκουγαν να μιλούν για πράγματα που ήταν έξω απ' τον μικρόκοσμό τους, τώρα με αφορμή

την παρουσία του λύκου στην πόλη έβγαιναν εκτός αυτού. Αφού πρώτα δήλωναν κοφτά ότι δε δέχονται μαθήματα από κανέναν στη συνέχεια ξεσπούσαν σε ένα ακατάσχετο υβρεολόγιο και στην εκτόξευση απειλών. Για να ηρεμήσουν σκέφτονταν τη γούνα του λύκου να στολίζει το σαλόνι τους.

Το γεγονός ότι οι κάτοικοι της πόλης κοιτούσαν μόνο μπροστά αδιαφορώντας για αυτά που αφήνουν πίσω τους είχε σαν αποτέλεσμα να εξασθενήσει η μνήμη τους. Όλοι αυτοί που μισούσαν τον λύκο είχαν ξεχάσει ότι ήταν κι αυτοί ξένοι στην πόλη. Είχαν έρθει απ' τον τόπο τους αναζητώντας καλύτερη τύχη χωρίς να ζητήσουν την άδεια των ντόπιων. Και όπως είναι φυσικό κανείς δεν τους είχε κατηγορήσει για αυτό. Ίσως πάλι η μνήμη τους να μην ήταν τόσο αδύναμη αλλά να ήταν ενοχλητικό για αυτούς να θυμούνται την εποχή που με μια βαλίτσα στο χέρι αναζητούσαν στέγη και δουλειά, που ζητούσαν βοήθεια και απογοητεύονταν όταν τους έκλειναν τις πόρτες. Γενικά είχαν την τάση να παραβλέπουν όσα δεν ήταν βολικά για τον τρόπο σκέψης τους ακόμα κι αν ήταν εντελώς προφανή. Έτσι, παρέβλεπαν το γεγονός ότι ο λύκος δεν είχε έρθει στην πόλη με τη θέλησή του αλλά αναγκάστηκε να έρθει με τη βία. Όπως παρέβλεπαν ότι ο λύκος ήταν στην πραγματικότητα φυλακισμένος χωρίς να έχει διαπράξει κάποιο αδίκημα. Αυτό και μόνο σημαίνει ότι δεν ήταν το τέρας που περιέγραφαν αλλά ένα πλάσμα σε δύσκολη θέση, σε μια θέση που θα μπορού-

σαν να βρίσκονται και οι ίδιοι, που χρειαζόταν βοήθεια. Αλλά τελικά το ότι ο λύκος ήταν σε δύσκολη θέση ήταν αυτό που τον έκανε ιδανικό εχθρό για αυτούς τους ανθρώπους. Γιατί αυτοί οι άνθρωποι ήταν δειλοί και επέλεξαν έναν εχθρό που δεν μπορούσε να αντιδράσει στις συκοφαντίες και τις ύβρεις τους. Και ήταν πολύ βολικό για αυτούς αντί να στραφούν ενάντια σ' αυτούς που λεηλατούσαν τη ζωή τους, να στοχοποιούν τον λύκο.

Αυτοί οι άνθρωποι δεν ανήκαν σε κάποια ειδική κατηγορία, δεν είχαν κάποιο χαρακτηριστικό που να τους κάνει να ξεχωρίζουν. Προέρχονταν από όλες τις κοινωνικές τάξεις και ασκούσαν διάφορα επαγγέλματα. Ορισμένοι απ' αυτούς είχαν, τουλάχιστον τυπικά, υψηλό μορφωτικό επίπεδο, είχαν ταξιδέψει, είχαν κάποια καλοπληρωμένη θέση εργασίας, γνώριζαν την κοινωνική αποδοχή. Και ήταν πραγματικά πολύ περίεργο ότι τους προξενούσε φόβο ένα φυλακισμένο ζώο. Μπορεί όμως αυτό που τους προξενούσε μεγαλύτερο φόβο να ήταν ότι ο λύκος τους θύμιζε ότι ήταν και οι ίδιοι φυλακισμένοι σε ένα τσιμεντένιο κλουβί και σε μια ζωή που δεν είχαν επιλέξει. Και το ακόμα πιο περίεργο ήταν ότι αυτοί οι άνθρωποι που ήθελαν να δουν ένα δυστυχισμένο πλάσμα να πεθαίνει με βασανιστικό τρόπο, μετά τα κηρύγματα μίσους και το δηλητήριο που σκορπούσαν γύρω τους γύριζαν στο σπίτι και αγκάλιαζαν τα παιδιά τους. Τόσα χρόνια ζούσαν κανονικά τις ζωές τους. Αν και καχύποπτοι ήταν φιλικόι με τους γείτονες και τους συναδέλφους τους, είχαν

δημιουργήσει οικογένειες, ήταν τυπικοί στη δουλειά τους και γενικά δεν είχαν προκαλέσει ποτέ προβλήματα. Κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί ότι έκρυβαν μέσα τους τόσο μίσος και τόση κακία. Το ουρλιαχτό του λύκου είχε αποκαλύψει τον πραγματικό τους χαρακτήρα.

Οι αρχές της πόλης τα παρακολουθούσαν όλα αυτά με ανησυχία και αναζητούσαν έναν τρόπο να τα αντιμετωπίσουν. Όχι ότι νοιάζονταν στα αλήθεια για τον λύκο αλλά έπρεπε να τον προστατεύσουν γιατί γέμιζε τα ταμεία της πόλης με χρήματα. Έπρεπε όμως η αντίδρασή τους να είναι πολύ προσεκτική, γιατί όλοι αυτοί οι άνθρωποι που μισούσαν τον λύκο ήταν ψηφοφόροι και έτσι οι αρχές της πόλης κινδύνευαν να χάσουν την εξουσία τους. Έτσι, σκέφτηκαν ότι ο καλύτερος τρόπος να πολεμήσουν το μίσος εναντίον του λύκου χωρίς να έρθουν σε σύγκρουση με τους πολίτες ήταν να καταπολεμήσουν την άγνοια. Πίστευαν ότι αν οι άνθρωποι που μισούσαν τον λύκο μάθαιναν κάποια πράγματα για αυτόν θα διαπίστωναν ότι δεν έχουν τίποτα να φοβηθούν και θα σταματούσαν να τον μισούν. Αυτή ήταν μια πολύ σωστή σκέψη με βάση την κοινή λογική.

Μόνο που το μίσος πολλές φορές δεν έχει λογική. Τα χιλιάδες ενημερωτικά φυλλάδια που τύπωσαν και διένειμαν οι αρχές στους κατοίκους της πόλης κατέληξαν στα σκουπίδια χωρίς να διαβαστούν. Με την ίδια αδιαφορία και εχθρότητα αντιμετωπίστηκαν και οι

δημόσιες συζητήσεις και τα μηνύματα απ' την τηλεόραση. Η εξήγηση ήταν πολύ απλή: ο λύκος για αυτούς εκπροσωπούσε το απόλυτο κακό, τον εχθρό που έπρεπε να εξοντωθεί. Στη θέση του θα μπορούσε να είναι ο οποιοσδήποτε διαφορετικός. Για όλα τα προβλήματα τους, για οτιδήποτε πήγαινε στραβά στη ζωή τους, για όλα τα λάθη και τις αδυναμίες τους, για όλες τις αδικίες που γίνονταν εις βάρος τους κατηγορούσαν αυτόν. Όποιος δεν συμφωνούσε μαζί τους ήταν κι αυτός εχθρός τους. Δεν χρειαζόταν να σκέφτονται και να προβληματίζονται. Η ζωή τους είχε γίνει απλούστερη. Δεν τους ενδιέφερε να μάθουν για την καταγωγή του και το γένος του, για το είδος και τη συνομοταξία του, για τις διατροφικές του συνήθειες, για τη ζωή του. Ήξεραν ότι ήταν εχθρός τους και αυτό τους έφτανε. Οτιδήποτε είχε σχέση μ' αυτόν το αντιμετώπιζαν με περιφρόνηση.

Αφού λοιπόν οι αρχές διαπίστωσαν ότι η ενημέρωση δεν είχε κανένα αποτέλεσμα αποφάσισαν να αλλάξουν τακτική. Αυτή τη φορά ο στόχος της δράσης τους δεν ήταν οι άνθρωποι που μισούσαν τον λύκο αλλά ο ίδιος ο λύκος. Συγκεκριμένα το ουρλιαχτό του, αφού αυτό ήταν που προκαλούσε τον φόβο και το μίσος. Όμως τα πράγματα δεν ήταν καθόλου εύκολα. Γιατί μπορεί να είναι εύκολο να κλείσεις ένα ζώο σε κλουβί αλλά δεν μπορείς να το αναγκάσεις να αρνηθεί τη φύση του. Είχαν να κάνουν με ένα πολύ σοβαρό πρόβλημα που απαιτούσε πολύ σοβαρή αντιμετώπιση.

Για να αναγκάσουν τον λύκο να σταματήσει να ουρλιάζει έπρεπε να κατανοήσουν το ουρλιαχτό. Να αποκωδικοποιήσουν και να ερμηνεύσουν αυτόν τον ήχο. Κάλεσαν λοιπόν επιστήμονες από όλο τον κόσμο για να τον μελετήσουν. Μετά από μήνες, αφού είχαν κάνει πολύωρες παρατηρήσεις, αφού ηχογράφησαν το ουρλιαχτό και προσπάθησαν να το αναλύσουν, αφού εξέτασαν ενδελεχώς τον λύκο και μελέτησαν κάθε πτυχή της ζωής του αναγκάστηκαν να σταματήσουν χωρίς αποτέλεσμα. Ανακοίνωσαν ότι το ουρλιαχτό δεν σημαίνει απολύτως τίποτα, είναι ένας απ' τους ήχους που παράγουν τα ζώα και δεν έχουν καμία σημασία και κήρυξαν το τέλος των εργασιών. Το πρόβλημα ήταν ότι είχαν ξεκινήσει από λάθος βάση. Ο πόνος, η πίκρα, το παράπονο, η απελπισία, το αίσθημα της αδικίας που εξέφραζε ο λύκος με το ουρλιαχτό του δεν μπορούσαν να μετρηθούν και να αναλυθούν σε ένα εργαστήριο. Χρειαζόταν καρδιά για να τα καταλάβει κανείς.

Η ζωή λοιπόν συνεχίστηκε. Ο λύκος συνέχισε να ουρλιάζει, οι εχθροί του συνέχισαν να τον μισούν, οι επισκέπτες συνέχισαν να κατακλύζουν τον ζωολογικό κήπο για να τον δουν. Με το πέρασμα του χρόνου το μίσος εναντίον του λύκου το συνήθισαν όλοι και το δέχονταν σαν κάτι φυσιολογικό. Αυτή η ευκολία με την οποία οι κάτοικοί της συνήθιζαν κάθε αδικία έκανε την πόλη να αργοπεθαίνει. Και η αλήθεια ήταν ότι είχαν συνηθίσει πολύ μεγαλύτερες αδικίες. Κανείς δεν διαμαρτυρήθηκε όταν η πόλη μετατράπηκε σε μια φυλακή από μπετό, όταν ο ουρανός από γαλάζιος έγινε

γκρίζος, όταν οι ρυθμοί της δουλειάς γίνονταν όλο και πιο εντατικοί, όταν ακόμα και τα παιδιά στο σχολείο λειτουργούσαν σαν γρανάζια μιας μηχανής, όταν τα τρόφιμα που έτρωγαν και το νερό που έπιναν ήταν μολυσμένα, όταν καταστράφηκε το δάσος, όταν έπρεπε να πληρώνουν όλο και περισσότερους φόρους, όταν η ζωή τους γινόταν όλο και πιο δύσκολη. Το ότι αποδέχτηκαν σαν φυσιολογικό το γεγονός ότι εκατομμύρια άνθρωποι μισούσαν ένα ζώο που δεν τους είχε κάνει τίποτα έμοιαζε λογικό. Έμοιαζε λογικό αλλά δεν ήταν. Τις περισσότερες φορές σ' αυτή την πόλη είχε μεγαλύτερη σημασία το φαίνεσθαι απ' την ουσία.

Από τότε που είχε έρθει ο λύκος στον ζωολογικό κήπο ήταν σαν να συνυπήρχαν την ίδια στιγμή στην πόλη δυο παράλληλοι κόσμοι. Απ' τη μια οι αμέτρητοι επισκέπτες που συνέρρεαν κάθε μέρα στον ζωολογικό κήπο για να τον δουν, οι δημοσιογράφοι που έγραφαν για αυτόν άρθρα και ανταποκρίσεις, οι φωτογράφοι που τον φωτογράφιζαν, οι συγγραφείς που εμπνέονταν απ' αυτόν λογοτεχνικά έργα, οι ζωγράφοι που τον απεικόνιζαν στον καμβά τους, οι εκπαιδευτικοί που μιλούσαν για αυτόν στα παιδιά στο σχολείο και διοργάνωναν εκπαιδευτικές εκδρομές. Ένας κόσμος αποτελούμενος από ανθρώπους που με τον ένα ή τον άλλο τρόπο έδειχναν φιλική διάθεση απέναντι στον λύκο ο καθένας για τους δικούς του λόγους. Απ' την άλλη ένας κόσμος που κυριαρχούσε το μίσος. Ένα μίσος παράλογο, τυφλό, σκοτεινό. Ένας κόσμος από-

λυτα εχθρικός για κάθε διαφορετικό και αδύναμο πλάσμα. Ένας κόσμος αμάθειας, ανοησίας και υποκρισίας. Ένας κόσμος βρωμιάς, χυδαιότητας και κακίας όπου εκτός απ' τη λογική απουσίαζαν η ανθρωπιά, ο σεβασμός, η αλληλεγγύη. Ήταν ένας κόσμος χτισμένος σε τόσο σαθρά θεμέλια που αργά η γρήγορα ήταν καταδικασμένος να καταρρεύσει.

Και κάπου στη μέση βρισκόταν ο λύκος. Αδιάφορος για όλα αυτά, μόνος, αντιμέτωπος με τη μοίρα του. Είχαν περάσει αρκετά χρόνια από τότε που ζούσε φυλακισμένος. Ποτέ δεν μπόρεσε να συνηθίσει τη φυλακή, ποτέ δεν δέχτηκε τη δυστυχία σαν κάτι φυσιολογικό. Κάθε βράδυ ξεκινούσε το θλιμμένο τραγούδι του. Αυτό που ποτέ κανείς δεν κατάλαβε. Το τραγούδι που μιλούσε για τον πόνο που του έτρωγε τα σωθικά. Το θρήνο του για το χαμένο δάσος, για τη σύντροφό του και το παιδί του, το παράπονό του για την άδικη φυλάκισή του και την απέραντη μοναξιά, την κραυγή του για την ελευθερία. Είχε την ατυχία να ζει σε έναν κόσμο που όλα αυτά τα προσπερνούσε βιαστικά, που επιβίωνε και νόμιζε ότι ζει. Ο λύκος είχε φυλάξει στην ψύχη του έναν διαφορετικό κόσμο γεμάτο χρώματα, αγάπη, ομορφιά και ελευθερία. Αυτό που τον κρατούσε τόσα χρόνια ζωντανό ήταν το όνειρο να επιστρέψει στον κόσμο που είχε φυλαγμένο στην ψυχή του. Να πάρει πίσω τη ζωή που του είχαν κλέψει. Να ξαναγυρίσει στο δάσος του και να ξανασμίξει με την οικογένειά του.

Όπως υπάρχουν πολλοί διαφορετικοί κόσμοι που πολλές φορές βρίσκονται στον ίδιο τόπο και στον ίδιο χρόνο, έτσι υπάρχουν και πολλών ειδών όνειρα. Άλλοι ονειρεύονται πλούτο, εξουσία, δύναμη, δόξα. Και για να πραγματοποιήσουν τα όνειρά τους δεν σταματούν πουθενά. Γιατί για να αποκτήσουν αυτοί πλούτο πρέπει εκατομμύρια άλλοι άνθρωποι να ζουν στην απόλυτη φτώχεια, για να αποκτήσουν εξουσία και δύναμη πρέπει εκατομμύρια άνθρωποι να ζουν χωρίς τη δυνατότητα να αποφασίσουν για τη ζωή τους. Υπάρχουν κι αυτοί που ονειρεύονται έναν κόσμο χωρίς εξουσία όπου ο πλούτος θα ανήκει σε όλους.

Ο λύκος ονειρευόταν την κλεμμένη του ευτυχία. Τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο. Είχε πια κουραστεί να επαναλαμβάνει κάθε βράδυ το τραγούδι του που δεν καταλάβαινε κανείς. Ένα βράδυ έπεσε από νωρίς για ύπνο χωρίς να βγει απ' το στόμα του το ουρλιαχτό που είχε προκαλέσει τόσο μίσος. Ύστερα από λίγο άκουσε γνώριμους ήχους: το θρόισμα των φύλλων απ' τα δέντρα του δάσους και τα βήματα της συντρόφου του και του παιδιού του. Η καρδιά του χτύπησε δυνατά και μετά από λίγο σταμάτησε. Το πρωί τον βρήκαν νεκρό. Ο κτηνίατρος που τον εξέτασε αποφάνθηκε ότι ο θάνατός του οφείλεται σε ασιτία. Για πολλές μέρες αρνούνταν να φάει. Ό,τι κι αν έκαναν οι υπεύθυνοι του ζωολογικού κήπου δεν κατάφεραν να τον πείσουν να δεχτεί τροφή.

Ο θάνατός του προκάλεσε θύελλα διαμαρτυριών και ανάγκασε τις αρχές της πόλης να απελευθερώσουν τα υπόλοιπα ζώα στο φυσικό τους περιβάλλον και να κλείσουν τον ζωολογικό κήπο. Αυτοί που τον μισούσαν, παραδόξως, αντί να χαρούν για τον θάνατό του λυπήθηκαν. Έπρεπε να βρουν άλλον εχθρό να κατηγορήσουν για τη δυστυχία τους. Δεν θα ήταν δύσκολο. Υπήρχαν πολλοί διαφορετικοί και αδύναμοι άνθρωποι που θα μπορούσαν να πάρουν τη θέση του λύκου. Αυτοί που τον αγαπούσαν ένιωθαν τύψεις γιατί δεν έκαναν τίποτα για να τον προστατεύσουν. Ακόμα κι όταν τον έβλεπαν να αργοπεθαίνει ήταν πολύ απασχολημένοι για να ασχοληθούν μαζί του. Με τον καιρό η ιστορία ξεχάστηκε και η πόλη συνέχισε να ζει στους ίδιους έντονους ρυθμούς. Ωστόσο κάποιοι ορκίζονται ότι ακούν ακόμα το ουρλιαχτό του αλλά κανείς δεν τους πιστεύει.

Κάποτε οι άνθρωποι θα αρχίσουν πάλι να επικοινωνούν μεταξύ τους. Κάποτε δεν θα χρειάζεται το ουρλιαχτό ενός λύκου για να αποκαλύψουν τον πραγματικό τους χαρακτήρα. Κάποτε οι άνθρωποι θα αρχίσουν και πάλι να ζουν σε αρμονία με τη φύση. Κάποτε η κοινωνία δεν θα χρειάζεται φυλακές και συρματοπλέγματα για να αισθάνεται ασφαλής. Κάπου εδώ τελειώνει η ιστορία μας. Σε μια γκρίζα πόλη χωρίς καρδιά που μισεί τους αδύναμους και τους διαφορετικούς.

Ο Νίκος Σουβατζής γεννήθηκε στο Βερολίνο το 1977.
Έχει γράψει μια συλλογή διηγημάτων με τίτλο
Αναχώρηση και μια ποιητική συλλογή με τίτλο
Χειμερινή ισημερία.

Η επιμέλεια της έκδοσης και του εξωφύλλου
έγινε από τον Κώστα Θερμογιάννη

kthermoyiannis@outlook.com

www.nthermo.com

www.tovivlio.net

[Αναφορά προέλευσης -
Μη Εμπορική Χρήση -
Παρόμοια Διανομή]

Διανέμεται ελεύθερα με άδεια Creative Commons

Ο άνθρωπος, εκείνος που απλώς και μόνο έχει τη μορφή του ανθρώπου αλλά δεν καταφέρνει να σταθεί στο ύψος της συνείδησής του και χάνεται μέσα στο κενό της άδειας του ψυχής, γίνεται θύμα του εαυτού του και θύτης των αδύναμων κρίκων της αλυσίδας που η φύση έχει σχηματίσει ολόγυρά του συνθέτοντας το παζλ της ζωής. Μη σκεπτόμενος ορθολογικά, ούτε καν με το συναίσθημα, αδίστακτος κι αδύναμος να σηκώσει το βάρος της δικής του ευθύνης, καταφεύγει στην εύκολη λύση της δαιμονοποίησης όχι μόνο των φόβων του αλλά των κενών μέσα του που θεωρεί δύσκολο να γεμίσει. Τελικά μεταμορφώνεται στο μεγαλύτερο θηρίο απ' όλα!